

SZABÓ IRÉN

Az adventi koszorú hat gyertyája

NEHÉZ A REGGELI SÖTÉTBEN FELKELNI. PUHA KÖD, SZEMERKÉLŐ ESŐ NÉZ BE AZ ABLAKON. A FÉNY CSÍPÓS, HIDEG, ÉS HÓFELHŐK IL-LATÁT KERESSÜK BENNE. HAMAR ELSZALAD A NAP. MÉG DÉLUTÁNI RITMUSÁT ÉLI A VILÁG, MIKOR RÁNK SÖTÉTEDIK AZ UTCÁN. AZ EM-BER HAMARABB HAZAVÁGYIK, MELEG OTTHONBA, FÉNYBE. ALKAL-MAS IDŐ EZ A KÉSZÜLŐDÉSRE, VÁRAKOZÁSRA. A MEGHOSSZABO-DOTT ESTÉK IDŐT ADNAK AZ ÉVES TERMÉS SZÁMBAVÉTELÉRE.

Az egyházi év időbeosztása harmonikusan igazodik a természet ritmusához. Liturgikus élete az egyéni ember lelki növekedését szolgálja. A „soha le nem nyugvó nap” életének mozzanatai a lenyugvó nap ritmusán keresztül jutnak el hozzánk.

A karácsonyi készület ideje van. A keleti egyház – évezredes tradícióját megőrizve – a karácsonyi előkészület idejét a húsvéti böjthöz hasonlóan negyven napban határozza meg. Ez karácsony előtt hat héttel, a Gergely-naptár szerint november 15-én kezdődik. Szent Fülöp böjtjének is nevezik, utalva az apostol november 14-i emléknapjára.

Ennek az időszaknak a közkeletű elnevezése a magyar görögkatolikusok között is advent. Jelentése adventus Domini, az Úr eljövetele, vagyis Krisztus első eljövetelére, megszületésére utal. A várakozás ideje ez. A római katolikus egyházban négy, a görögkatolikus egyházban a többi keleti egyházhoz hasonlóan hat hét. A 18. században Bod Péter még így ír az adventről: „*így neveztetnek a mostani rendtartás szerint a karácson előtt való négy hetek. Régen voltak hat hetek a Szent Márton napjától fogva, ahol kezd most is a görög ekklezsia a maga böjtöt.*”

Az advent kifejezés használata általános lett, és annak tényleges tartalmától függetlenül használják a karácsony előtti időszak megnevezésére a köznapi beszédben. Épp így, vallási jelentésétől függetlenül

lenedve terjed az adventi naptár és az adventi koszorú használata. Ott látjuk a boltok kirakataiban, a lakáskultúra magazinok címlapján vagy a tévéstudiók díszeként.

Az adventikoszorú-készítés a legújabb kor szokásai közé tartozik. 1840-ben készítette először J.H. Wichern német evangélikus lelkész, aki egy szekerkeréket függesztett fel a templomában, és advent minden napján meggyújtott rajta egy gyertyát. A kerek forma – örökzöldekkel díszítve – koszorúként maradt meg, de a sok gyertyából csak a vasárnapokon meggyújtandók terjedtek el. A négy vasárnapnak megfelelően négy. A római katolikus egyházban mindegyiknek megvan a maga liturgikus jelentése is.

A magyar görögkatolikus hagyományban a közelmúltban még fellelhető volt a december elsejei böjtkezdés emléke is. A Julián-naptár szerint a karácsony ideje vízkeresztre esett, és ahhoz viszonyítva kezdődött a böjt december elején. Általánosnak azonban a november 15-i kezdést tekinthetjük.

A görögkatolikus családokban hat héttel karácsony előtt elkezdődik az előkészület. Az adventikoszorú-állítás így problematikusá válik. Ha adventi koszorút állítunk négy gyertyával, s már az első vasárnap meggyújtjuk, akkor az utolsó két hétben nem lesz mit meggyújtani. Ha csak a harmadik vasárnap kezdjük a karácsonyi előkészületet a gyertyák gyújtásában, akkor a saját hagyományunkat lazítjuk fel, s az adventi koszorú szerepe egyre inkább eltolódik a lakásdíszítés irányába, hiszen nem követjük a hozzá kapcsolódó római katolikus liturgikus tartalmat.

Az elmúlt évtizedekben egyre több családban találkozni ennek a kettőségnek a feloldásával. Az adventi koszorúra hat gyertyát tesznek, és az otthon, saját kezűleg készített adventi naptárnak negyven zsákocskája van.

EZ AZ EGYSZERŰ ÚJÍTÁS
SOKKAL TÖBB, MINT
EGYSZERŰ ÖTLET.
EZ AZ ÉLŐ
HAGYOMÁNY.

A görögkatolikus vallásgyakorlat a liturgikus életből táplálkozva erősen kötődik a hagyományos formákhoz. De ez nem jelent merevséget. De ez nem jelent merevséget. Csak aki elevenen benne él a saját tradíciójában, az képes megtartani azt és új elemekkel bővíteni úgy, hogy nem sérül, hanem gazdagszik általa. Tiszteletben tartja az eltérő hagyományt azzal, hogy nem pusztá formaként kezeli, s ezzel ön maga sem üresedik ki.

A készülődés ideje van. A nappalok egyre rövidebbek, hamar leszáll az este. Az ember a fényt keresi. Vegyük számba hány vasárnapunk van. Gyűjtsük meg gyertyáinkat sorban. Megőrizve és megújítva tradícióinkat talán mi magunk is világítók gyanánt állhatunk a jászol mellé karácsony éjszakáján.

IMÁDSÁG 1836-BÓL A SAJÓPÁLFALAI KEGYKÉP ELŐTT

Üdvözlégy, Istenszülő Szűz Mária, kit itt a te kegyképed előtt
teljes szívemből köszöntelek.

Üdvözlégy, keresztények segítsége és a
kereszténység ellenségeinek leghatalmasabb legyőzője,
Magyarország nagy pártfogója.

Üdvözlégy, betegeknek gyógyítója, szomorúak vigasztalója,
a megtérni akaró bűnösöknek oltalma.

Amikor látszottak folyni e kegyképen könnyületességednek
könnycseppjei, megmutattad, hogy anyai szíved
részvétellel van a mi nyomorúságunkban és inségünkben.

Irgalmasságnak Anyja, minden szükségünkben
és szorongatásunkban mutasd meg, hogy anyánk vagy!

Engedd, hogy minden aggodalmamban segítséget,
szabadulást és áldást nyerhessek!

Add, hogy minden keresztemben, nyomorúságomban,
üldöztetésemben és minden veszélyben védelmet,
bátorítást és vigasztalást nyerhessek általad!

Mennynek és földnek leghatalmasabb Királynéja,
oltalmazd ezt a rád bízott országot,

Magyar Hazánkat és hitben élő vezetőit!

Oltalmazd e helységet, melyet kegyelmeid helyéül választottál!

Anyai közbenjárásoddal távoztass el tőlünk minden fertőzést,
éhséget, belső és külső háborúkat, idegenek betörését, földrengést,
vízarádást, tűzvészt és minden más csapást!

Légy szószólónk, ó áldott Istenszülő, a te mindenható Fiad,

az üdvözítő Jézusunk előtt, hogy e mulandó élet után

részesítsen minket dicsőségében, az örök életben!

Ó kegyelmes, ó áldott Szűz Anya, Mária, Amen!

FIZESSE ELŐ A

GÖRÖGKATOLIKUS
SZEMLELET
⊕ HIT ⊕ LÉLEK ⊕ ÉRTÉK A GÖRÖGKATOLIKUS SZEMLE MAGAZINJA

MAGAZINT

EGY HATÁRON TÚLI CSALÁD
RÉSZÉRE!

Az éves előfizetés díja
(szállítási költséggel együtt)
csak 3000 Ft

Az előfizetés összege befizethető
az alábbi számlaszámra:

CIB BANK:

10702071-19204893-52300002

A közlemény rovatban
tüntessék fel: határon túl

A gyűjtés határideje:
2018. február 28.

WWW.GOROGKATOLIKUS.HU

FACEBOOK.HU/SZEMLELETMAGAZIN